

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 28/2024

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Δ')

Συνεδρίαση της 27^{ης} Φεβρουαρίου 2024

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Αντώνιος Τατσόπουλος, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ, Ελένη Πασαμιχάλη, Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Διονύσιος Κολοβός, Ξανθή Μπασάκου, Σταυρούλα Μπανάκου, Σπυρίδων Κουλούρης, Δέσποινα Γάκη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Μαριέττα Βλαχοπάνου, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το με αριθμ. πρωτ. 4000/3/97-α'/12-8-2023 έγγραφο του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη/Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας/ Κλάδου Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρωπίνου Δυναμικού/Διεύθυνσης Οργάνωσης και Νομικής Υποστήριξης /Τμήματος Νομικών Υποθέσεων .

Ερωτάται: α. Εάν, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 12 της με αριθμ. 4000/3/10-πβ'/14-11-2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη «Παραμονή και εργασία ομογενών από Αλβανία» (Β'3043), ο ενήλικος, ο οποίος έλκει την καταγωγή από πατέρα Αλβανό υπήκοο ομογενή, γεννήθηκε στην Ελλάδα και διαμένει στην

Ελλάδα, τακτοποιείται από το 1974 μέχρι το 2014 με άδειες παραμονής και δελτία ταυτότητας αλλοδαπού και κατέθεσε αίτηση προκειμένου να λάβει Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.) ως τέκνο ομογενούς, οφείλει να αποδείξει ότι συντρέχουν στο πρόσωπό του στο σύνολό τους σωρευτικά οι προϋποθέσεις που τίθενται από την ως άνω διάταξη για τον ομογενή γονέα του, μεταξύ των οποίων και ότι κατέχει ή κατείχε την αλβανική ιθαγένεια.

β. Σε περίπτωση θετικής απάντησης στο ανωτέρω ερώτημα, ερωτάται, εάν οι ως άνω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά στο πρόσωπο κάθε τέκνου ομογενούς, που υποβάλλει, με βάση την ως άνω διάταξη, αίτηση για χορήγηση Ε.Δ.Τ.Ο. ή, εάν, ειδικά για τα ανήλικα τέκνα, αρκεί η συνδρομή των σχετικών προϋποθέσεων-άρα και η κατοχή της αλβανικής ιθαγένειας- να συντρέχει στο πρόσωπο του ενηλίκου γονέα, προκειμένου να λάβουν και αυτά Ε.Δ.Τ.Ο.

γ. Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης επί του υπο στοιχ. α' ερωτήματος, ερωτάται, εάν, από την ερμηνεία των σχετικών διατάξεων προκύπτει ότι υπάρχει χρονικό πλαίσιο, εντός του οποίου δύναται το τέκνο ομογενούς να ασκήσει το εν λόγω δικαίωμά του ή εάν μπορεί να υποβάλει τη σχετική αίτηση όποτε το επιθυμεί.

δ. Εάν, με βάση τις προπαρατεθείσες διατάξεις, η ομογενειακή ιδιότητα αφορά μόνο σε Αλβανούς υπηκόους ή εάν αυτή δύναται να στοιχειοθετηθεί, κατ' εξαίρεσιν, και για ανιθαγενείς.

...../.....

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο παραπάνω έγγραφο ερώτημα της υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με απόφαση του Τμήματος Αλλοδαπών Ανατολικής Αττικής απορρίφθηκε αίτηση ενηλίκου ανιθαγενούς, τέκνου θανόντος το έτος 1978 αλβανού υπηκόου ελληνικής καταγωγής, το οποίο γεννήθηκε στην Ελλάδα από Ελληνίδα μητέρα το έτος 1961, δεν έχει αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια και από το έτος 1974 έως το έτος 2014 τακτοποιείτο στην Ελλάδα με Δελτίο Ταυτότητας Αλλοδαπού (Δ.Τ.Α.), για χορήγηση Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.), με την αιτιολογία ότι σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 1 της με αριθμό 4000/3/10-πβ'/14-11-2012 κ.υ.α. δεν πληροί την απαιτούμενη προϋπόθεση της κτήσης σε ενεστώτα ή παρελθόντα χρόνο της αλβανικής ιθαγένειας. Κατά της απορριπτικής αυτής

απόφασης ο αιτών άσκησε διοικητική προσφυγή, στο πλαίσιο της εξέτασης της οποίας από τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Αλλοδαπών Απτικής, η υπηρεσία αυτή απηύθυνε προς την ερωτώσα υπηρεσία το εξεταζόμενο ερώτημα. Στο έγγραφο του ερωτήματος παρατίθενται και δύο αντίθετες απόψεις. Κατά την πρώτη άποψη γίνεται διάκριση μεταξύ ενηλίκων και ανηλίκων τέκνων ομογενούς εξ Αλβανίας, κατά τρόπο ώστε η χορήγηση του Ε.Δ.Τ.Ο σε ομογενή πατέρα, που έχει ή είχε την αλβανική ιθαγένεια, να συνεπάγεται τη χορήγηση του Δελτίου αυτού και στα ανήλικα και εξαρτώμενα από αυτόν τέκνα χωρίς να απαιτείται να συντρέχει και στο πρόσωπο των ανηλίκων τέκνων η αλβανική ιθαγένεια (είτε στο παρόν είτε στο παρελθόν), σε αντίθεση με το ενήλικο τέκνο, στο πρόσωπο του οποίου θα πρέπει να συντρέχουν αυτοτελώς οι προϋποθέσεις του άρθρου 12 παρ.1 της κ.υ.α. και συνεπώς και η αλβανική ιθαγένεια. Κατά την ίδια αυτή άποψη η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί επειδή δεν αποδεικνύεται ότι ο προσφεύγων, ενήλικο τέκνο ομογενούς, κατέχει ή κατείχε την αλβανική ιθαγένεια, την οποία απαιτεί ο νόμος. Κατά τη δεύτερη άποψη η προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή επειδή από το γράμμα του προαναφερθέντος άρθρου 12 παρ.1 προκύπτει ότι για τα τέκνα των ομογενών που υπάγονται σ' αυτή, είτε ενήλικα είτε ανήλικα, δεν απαιτείται να πληρούνται αυτοτελώς οι προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να πληρούνται για τον αιτούντα ομογενή γονέα τους (αρκούσης της πλήρωσης των προϋποθέσεων στο πρόσωπο του γονέα) και συνεπώς το χορηγούμενο στα πρόσωπα αυτά Ε.Δ.Τ.Ο. θα αντλεί την ισχύ του από το χορηγηθέν στον αρχικώς αιτούντα ομογενή γονέα τους Ε.Δ.Τ.Ο. Κατά την άποψη αυτή και ελλείψει χρονικού περιορισμού στην διάταξη, τα πρόσωπα που αφορούν οι διατάξεις αυτές μπορούν να κάνουν οποτεδήποτε χρήση του δικαιώματός τους.

Νομοθετικό πλαίσιο

2. Στο άρθρο 17 του ν. 1975/1991 «Είσοδος-έξοδος, παραμονή, εργασία, απέλαση αλλοδαπών, διαδικασία αναγνώρισης αλλοδαπών προσφύγων και άλλες διατάξεις» (Α'184), υπό τον τίτλο «Άδεια παραμονής ομογενών», όπως ισχύει, ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Αλλοδαπός, που επικαλείται την ιδιότητα του ομογενούς, υποχρεούται να δηλώσει τούτο κατά την παρουσίασή του στην αρμόδια προς καταγραφή αστυνομική αρχή, προσκομίζοντας και τα επίσημα έγγραφα, που αποδεικνύουν τον ισχυρισμό του. 2. Σε περίπτωση αμφισβήτησης ως προς την ιδιότητα του αλλοδαπού ως ομογενούς αποφασίζει ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης

αυτεπάγγελτα ή ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου¹. 3...4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Οικονομικών, Εργασίας και Δημόσιας Τάξης καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διάρκεια και η διαδικασία παροχής δικαιώματος εισόδου, διαμονής και εργασίας των ομογενών».

3. Στο άρθρο 1 της αρχικώς εκδοθείσας κατ'εξουσιοδότηση της παρ.4 του άρθρου 17 του ν.1975/1991 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Δημόσιας Τάξης με αριθμό 4000/3/10-ιε'/15-4-1998 (Β'395), υπό τον τίτλο «Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας» ορίζονταν τα ακόλουθα: «1. Στους Ελληνικής καταγωγής υπηκόους Αλβανίας που βρίσκονται στην Ελλάδα χορηγείται από τις Αστυνομικές Αρχές που χειρίζονται τα θέματα αλλοδαπών Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας, ισχύος μέχρι τριών ετών, με δυνατότητα ανανέωσης, ο τύπος του οποίου καθορίζεται στο Παράρτημα Ι της παρούσας. 2. Ίδιο Δελτίο Ταυτότητας χορηγείται και στους συζύγους και στους κατιόντες των ομογενών, ανεξαρτήτως εθνικής καταγωγής, εφόσον η συγγενική σχέση προκύπτει από επίσημα στοιχεία».²

4. Στα άρθρα 1, 2, 6, 8, 12 και 15^Α της με αριθ. 4000/3/10-πβ'/14-11-2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη υπό τον τίτλο «Παραμονή και εργασία ομογενών από Αλβανία» (Β'3043), εκδοθείσας κατ'εξουσιοδότηση της παρ.4 του άρθρου 17 του ν.1975/1991, όπως τροποποιήθηκε με την κοινή απόφαση των ίδιων Υπουργών με αριθμό 4000/3/10-πγ'/20-1-2015 (Β'119) και ισχύει, ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 1 :Δικαιούμενα πρόσωπα και αρμόδιες Υπηρεσίες χορήγησης Ε.Δ.Τ.Ο. και Α.Δ.Ε.Τ. «1. Στους ομογενείς με αλβανική ιθαγένεια και στα τέκνα τους, χορηγείται μετά από αίτησή τους Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.), αόριστης

---

¹ Η παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 24 του ν.3320/2005 (Α'48).

² Επακολούθησαν για τη ρύθμιση του ίδιου θέματος οι με αριθ. 4000/3/10-λε'/2001 (Β'707), 4000/3/10-λδ'/2005 (Β'646), 4000/3/10-ξζ'/2010 (Β'665) κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη με τελευταία ισχύουσα την με αριθμό 4000/3/10-πβ'/14-11-2012 (Β'3043) κ.υ.α.

διάρκειας και Άδεια Διαμονής Ενιαίου Τύπου (Α.Δ.Ε.Τ.), σύμφωνα με τον Κανονισμό Ε.Κ.1030/2002 της 13-06-2002, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ισχύος έως δέκα ετών, με την μορφή αυτοτελούς εγγράφου σε μορφότυπο ID 1. Η διάρκεια ισχύος της Α.Δ.Ε.Τ. ορίζεται σε (3) έτη για τους ανηλίκους και σε (8) μήνες σε όσους η λήψη των δακτυλικών τους αποτυπωμάτων είναι προσωρινά αδύνατη.

2. Τη χορήγηση των εγγράφων του παρόντος άρθρου, δικαιούνται και: α. Οι αλλοδαποί σύζυγοι των ομογενών, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, καθώς και τα αλλοδαπά ανήλικα τέκνα τους από προηγούμενο γάμο, των οποίων έχουν τη γονική μέριμνα. β. Οι εν χηρεία αλλοδαποί σύζυγοι των ομογενών. 3....».

Άρθρο 2 : Προϋποθέσεις, δικαιολογητικά και διαδικασία χορήγησης. «1. Ο ομογενής ή άλλο δικαιούμενο πρόσωπο του άρθρου 1 υποβάλλει αυτοπροσώπως στην αρμόδια Ελληνική Προξενική Αρχή της ενεστώσας ή τελευταίας κατοικίας του στην Αλβανία, αίτηση για έκδοση εθνικής θεώρησης εισόδου. Για τα ανήλικα τέκνα την αίτηση υποβάλλει ο έχων την γονική μέριμνα. Ο Γενικός Πρόξενος, στην περίπτωση των Γενικών Προξενείων Αργυροκάστρου και Κορυτσάς, ή ο Διευθύνων το Προξενικό Γραφείο, στην περίπτωση της Πρεσβείας Τιράνων, αφού διαπιστώσει μέσω συνέντευξης ότι ο αιτών και οι ανιόντες του είναι Έλληνες στο γένος και έχουν ελληνική εθνική συνείδηση ή οικογενειακή σχέση με τον ομογενή, αν πρόκειται για άλλο δικαιούμενο πρόσωπο του άρθρου 1 και εφόσον δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι εθνικής ασφάλειας, δημόσιας υγείας και δεν είναι καταχωρισμένος ως ανεπιθύμητος στις εθνικές βάσεις δεδομένων συντάσσει σχετική έκθεση και χορηγεί εθνική θεώρηση εισόδου επί του διαβατηρίου του ή επί άλλου ισοδύναμου ταξιδιωτικού εγγράφου αλλοδαπών Αρχών αναγνωρισμένου από την Ελλάδα. ...Κατ' εξαίρεση, ειδική προξενική θεώρηση δεν απαιτείται για την αρχική έκδοση Ε.Δ.Τ.Ο. και Α.Δ.Ε.Τ. για τους ομογενείς που έλκουν την καταγωγή τους από περιοχές παραδοσιακής παρουσίας της Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας στην Αλβανία, σύμφωνα με τον κατάλογο του άρθρου 15Α. 2. Η αίτηση προς την Προξενική Αρχή συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά: α. Τα καθοριζόμενα στο άρθρο 4 της υπ' αριθμ. Φ3497.3/ΑΠ24245/28-5-2014 απόφασης του Υπουργού Εξωτερικών (Β'1820), πλην της ταξιδιωτικής ασφάλισης. β. Πιστοποιητικό γέννησης αλλοδαπών αρχών ή ληξιαρχική πράξη γέννησης, για τους γεννηθέντες στην Ελλάδα. γ. Τέσσερις (4) πρόσφατες φωτογραφίες...3. Επιπλέον των ανωτέρω στοιχείων ο αιτών απαιτείται να κατέχει, κατά περίπτωση: α. Ομογενής: αα. Πιστοποιητικό γάμου, εφόσον πρόκειται περί έγγαμης γυναίκας

...ββ. Αποδεικτικά στοιχεία της ομογενειακής ιδιότητας, ιδίως παλαιά αλβανικά δελτία ταυτότητας («LETRNJOFITIM») με ένδειξη εθνικότητας («GREKE») του αιτούντος ή των ανιόντων του, πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης των ανιόντων του από τους οποίους έλκει την ομογενειακή του καταγωγή («trungu familjar»), παλαιό Δελτίο Ταυτότητας Αλλοδαπού, τυχόν αναγραφή ανιόντος του σε προξενικά Μητρώα ή παλαιό προξενικό διαβατήριο. β. Ανήλικο τέκνο ομογενούς: αα. Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης ή κάθε άλλο επίσημο στοιχείο ή έγγραφο, που αποδεικνύει την συγγενική του σχέση με τον ομογενή. ββ. Προκειμένου περί θετού ή αναγνωρισμένου τέκνου, απαιτείται προσκόμιση της σχετικής πράξης της αρμόδιας αλλοδαπής αρχής ή δικαστικής απόφασης. γ. Αλλογενής αλλοδαπός σύζυγος ομογενούς, ανήλικο τέκνο αλλοδαπού συζύγου από προηγούμενο γάμο ή χήρος/α ομογενούς: αα. Πιστοποιητικό γάμου και οικογενειακής κατάστασης αλλοδαπών αρχών πρόσφατης έκδοσης για την απόδειξη του συζυγικού ή οικογενειακού δεσμού. ββ. Προκειμένου περί ανηλίκου τέκνου αλλογενούς αλλοδαπού συζύγου από προηγούμενο γάμο του, κάθε άλλο επίσημο έγγραφο αρμόδιας αλλοδαπής αρχής με το οποίο αποδεικνύεται ότι έχει ανατεθεί στον/ην σύζυγο του ομογενούς η γονική μέριμνα του τέκνου αυτού. γγ. Ληξιαρχική πράξη θανάτου του αποβιώσαντος ομογενούς. δδ. Αποδεικτικά στοιχεία της ομογενειακής ιδιότητας του συζύγου σύμφωνα με την υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης α'.....4....5. Ο ενδιαφερόμενος για την έκδοση Ε.Δ.Τ.Ο. και Α.Δ.Ε.Τ. μετά την είσοδό του στην Ελλάδα υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία του άρθρου 1 παρ. 3 του τόπου διαμονής του στην Χώρα, αίτηση για τη χορήγησή τους. 6. Για τη χορήγηση των δελτίων Ε.Δ.Τ.Ο. και Α.Δ.Ε.Τ. ο αιτών πρέπει να κατέχει: α. Διαβατήριο επί του οποίου είναι επικολλημένη η εθνική θεώρηση εισόδου. β. Τέσσερις (4) πρόσφατες φωτογραφίες...γ. Μία πρόσφατη φωτογραφία....δ. Διπλότυπο... 7...».

Άρθρο 6 : Απόρριψη αιτημάτων για χορήγηση ή ανανέωση Ε.Δ.Τ.Ο. και Α.Δ.Ε.Τ. και ανάκληση χορηγηθέντων ομοίων. «1. Η κατά τόπον αρμόδια Υπηρεσία της παρ. 3 του άρθρου 1, απορρίπτει το αίτημα για χορήγηση Ε.Δ.Τ.Ο. ή ανακαλεί την απόφαση της χορήγησης του Ε.Δ.Τ.Ο. και αφαιρεί το κατεχόμενο δελτίο: α. Εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 1 και 2 ή αν αμφισβητείται η ομογενειακή ιδιότητα του αιτούντος ή η συγγενική του σχέση με τον ομογενή. Αμφισβήτηση της ομογενειακής ιδιότητας συντρέχει ιδίως σε περίπτωση καταγωγής του αιτούντος από περιοχές που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο του άρθρου

15Α και εφόσον ουδέποτε του είχε χορηγηθεί ειδική προξενική θεώρηση εισόδου...».

Άρθρο 8 : Δικαιώματα κατόχων Ε.Δ.Τ.Ο. και Α.Δ.Ε.Τ., Ειδικής Βεβαίωσης του άρθρου 10 και Βεβαίωσης Κατάθεσης δικαιολογητικών του άρθρου 11. «1. Το Ε.Δ.Τ.Ο. πιστοποιεί την ιδιότητα του κατόχου του ως ομογενούς, με την επιφύλαξη αλλοδαπού συζύγου ή αλλοδαπών τέκνων. Ο κάτοχός του έχει δικαίωμα νόμιμης διαμονής και εργασίας στην Ελλάδα. 2. Ο κάτοχος Α.Δ.Ε.Τ. έχει δικαίωμα νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα. 3. Ο κάτοχος του Ε.Δ.Τ.Ο. ή της Α.Δ.Ε.Τ. μπορεί, βάσει του τίτλου αυτού καθώς και ενός ταξιδιωτικού εγγράφου, η ισχύς των οποίων δεν έχει λήξει, να κυκλοφορεί ελεύθερα μέχρι και τρεις (3) μήνες ανά εξάμηνο στην επικράτεια των συμβαλλόμενων Χωρών Σένγκεν (SCHENGEN), εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις εισόδου που προβλέπει το άρθρο 5 παρ. 1 στοιχεία α, γ και ε του Κανονισμού 562/06 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Μαρτίου 2010 και δεν περιλαμβάνεται στους Εθνικούς καταλόγους ανεπιθυμητών του οικείου κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 1 της Σύμβασης Εφαρμογής Σένγκεν (ν. 2514/1997, Α' 140/1997), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό Ε.Κ 265/10 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Μαρτίου 2010.... 4. Η ειδική βεβαίωση του άρθρου 10 και η βεβαίωση κατάθεσης δικαιολογητικών του άρθρου 11 παρέχουν στον κάτοχό τους προσωρινό δικαίωμα νόμιμης παραμονής και εργασίας στην Ελλάδα, για όσο χρόνο ισχύουν. 5. Το Ε.Δ.Τ.Ο., η Α.Δ.Ε.Τ., η ειδική βεβαίωση του άρθρου 10 και η βεβαίωση κατάθεσης δικαιολογητικών του άρθρου 11 ισχύουν για ολόκληρη την επικράτεια».

Άρθρο 12 :Τακτοποίηση ομογενών και μελών οικογενειών τους, οι οποίοι διαμένουν στην Ελλάδα προ του έτους 1990. «1. Ομογενείς που έχουν ή είχαν την αλβανική ιθαγένεια, οι οποίοι διαμένουν στην Ελλάδα πριν από το έτος 1990 και είναι κάτοχοι Δελτίων Ταυτότητας Αλλοδαπού, έστω και αν η ισχύς του έχει λήξει, καθώς και τα τέκνα αυτών, δικαιούνται, μετά από αίτησή τους, τη χορήγηση ή την ανανέωση των προβλεπόμενων στο άρθρο 1 εγγράφων, με την προσκόμιση των παρακάτω δικαιολογητικών: α. Έξι (6) πρόσφατων φωτογραφιών, διαστάσεων 2,7 Χ 2,9 εκατοστών, όμοιες με αυτές που χρησιμοποιούνται για τα Δελτία Ταυτότητας των Ελλήνων πολιτών. β. Μίας (1) πρόσφατης φωτογραφίας ιδίου τύπου και των αυτών τεχνικών προδιαγραφών με αυτές που ισχύουν για τις φωτογραφίες των διαβατηρίων Ελλήνων πολιτών. γ. Παραβόλου ή διπλότυπου είσπραξης ΔΟΥ,

σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 2. 2. Τα ίδια έγγραφα, δικαιούνται και οι αλλοδαποί σύζυγοι αυτών».

Άρθρο 15³: *Κατάλογος περιοχών παραδοσιακής παρουσίας της Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας στην Αλβανία για τις οποίες δεν απαιτείται έκδοση θεώρησης ή σύνταξη έκθεσης προξένου για την αρχική χορήγηση Ε.Δ.Τ.Ο. και Α.Δ.Ε.Τ. ....*

Ερμηνεία των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, προκύπτουν τα ακόλουθα:

5. Σύμφωνα με τη θεωρία του δικαίου της ελληνικής ιθαγένειας, ο μη νομικός δεσμός ενός ατόμου, προς ορισμένο έθνος, καλείται εθνικότητα. Το έθνος αποτελούν άτομα, που συνδέονται μεταξύ τους με κοινή φυλετική καταγωγή, κοινή γλώσσα, ιστορία, θρησκεία, παραδόσεις, με έμφαση στην ύπαρξη κοινής εθνικής συνείδησης, ως το βουλευτικό στοιχείο, δια του οποίου εκφράζεται το αίσθημα του «ανήκειν» και η προϋπόθεση συμμετοχής σ' αυτό. Ως εκ τούτου, οι ανήκοντες στο ίδιο έθνος καλούνται ομογενείς ή ομοεθνείς, ενώ αντίστοιχα όσοι ανήκουν σε κάποιο άλλο έθνος ονομάζονται αλλοεθνείς ή αλλογενείς (ΝΣΚ 134/2021, Παπασιώπη-Πασιά, Δίκαιο Ιθαγένειας, 8^η Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, σελ 6). Ομογενής νοείται αυτός που δεν έχει μεν την ελληνική ιθαγένεια, αλλά ανήκει στο ελληνικό γένος ή έθνος, δηλαδή αυτός που κατάγεται από πατέρα ή μητέρα ή απώτερους προγόνους Έλληνες και έχει ελληνική εθνική συνείδηση, η οποία συνάγεται κυρίως από τα στοιχεία που τον συνδέουν με το ελληνικό έθνος, όπως κοινή γλώσσα, θρησκεία, παραδόσεις, ήθη και έθιμα (ΣΤΕ 316/2014, 1121, 350/2011, ΝΣΚ 236/2008).

6. Με το ν. 1975/1991, ο οποίος ακολούθησε σε πολλά σημεία τη γενικότερη πολιτική στάση των κρατών της Ε.Ε. για έλεγχο της μετανάστευσης, δόθηκε έμφαση στην αποτροπή και την καταστολή της παράνομης εισόδου μεταναστών, θεσπίσθηκε για πρώτη φορά η διοικητική απέλαση των αλλοδαπών και τέθηκαν λεπτομερέστεροι κανόνες για τις διαδικασίες χορήγησης ασύλου (Ιωάννης Παπαγεωργίου «Ο εξευρωπαϊσμός των πολιτικών μετανάστευσης και ασύλου: από την κοινοτικοποίηση στη συλλογική επίβλεψη;» στην Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τ.40, Ιούλιος 2013, σελ. 81). Με το άρθρο 17 παρ. 4 του

³ Το ως άνω άρθρο 15^Α προστέθηκε με το άρθρο 1 παρ. 9 της με αριθμό 4000/3/10-πγ'/2015 κ.υ.α. (Β'119).

νόμου αυτού, παρασχέθηκε στην κανονιστικώς δρώσα διοίκηση εξουσιοδότηση να ρυθμίσει τις προϋποθέσεις, τη διάρκεια και τη διαδικασία παροχής δικαιώματος εισόδου, διαμονής και εργασίας στην Ελλάδα των ομογενών. Στις προϋποθέσεις «εισόδου, διαμονής και εργασίας των ομογενών» εμπίπτουν οι προϋποθέσεις χορήγησης του Ε.Δ.Τ.Ο. (Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς) ή ανάκλησής του, για την θέσπιση των οποίων παρασχέθηκε εξουσιοδότηση προς τον κανονιστικό νομοθέτη (ΣΤΕ 4252/2010).

7. Με την κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 17 παρ. 4 του ν.1975/1991 εκδοθείσα με αριθμό 4000/3/10-πβ'/2012 κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ρυθμίστηκε η διαδικασία κτήσης από τους ομογενείς από Αλβανία Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς και Άδειας Διαμονής Ειδικού Τύπου. Το Ε.Δ.Τ.Ο. εξασφαλίζει το δικαίωμά τους για νόμιμη, ισότιμα με τους Έλληνες υπηκόους, εργασία και διαμονή στην ελληνική επικράτεια και πιστοποιεί την ιδιότητα του κατόχου του ως ομογενούς, με την επιφύλαξη στην περίπτωση αλλοδαπού συζύγου και αλλοδαπών τέκνων αυτής .

Περαιτέρω, κατά τη συζήτηση στο Τμήμα, επί του συνόλου των ερωτημάτων διατυπώθηκαν δύο γνώμες:

Η γνώμη της πλειοψηφίας, η οποία απαρτίσθηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ., και τα μέλη του Τμήματος Αντώνιο Τατσόπουλο, Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ., Ελένη Πασαμιχάλη, Ευστράτιο Ηλιαδέλη, Διονύσιο Κολοβό, Ξανθή Μπασάκου, Σπυρίδωνα Κουλούρη και Δέσποινα Γάκη, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους [πήφοι οκτώ (8)], με την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια, Μαριέττα Βλαχοπάνου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ., δέχθηκε τα εξής:

8. Με το άρθρο 12 της με αριθμ. 4000/3/10-πβ'/2012 κ.υ.α. προβλέφθηκε η τακτοποίηση μιας ειδικότερης κατηγορίας ομογενών εξ Αλβανίας, οι οποίοι διαμένουν στην Ελλάδα προ του έτους 1990, έχουν ή είχαν την αλβανική ιθαγένεια και είναι κάτοχοι Δελτίων Ταυτότητας Αλλοδαπού, έστω και αν η ισχύς τους έχει λήξει, καθώς και των τέκνων και των αλλοδαπών συζύγων αυτών. Στους ως άνω ο νομοθέτης θέλησε να παράσχει το δικαίωμα κτήσης Ε.Δ.Τ.Ο. και Α.Δ.Ε.Τ., εκ των οποίων το μεν Ε.Δ.Τ.Ο. είναι αόριστης διάρκειας και τους παρέχει πλήρη εργασιακά δικαιώματα ισότιμα με αυτά των Ελλήνων υπηκόων, η δε Α.Δ.Ε.Τ. είναι

διάρκειας 10 ετών (πλην των ανηλίκων για τους οποίους η διάρκειά της ορίζεται στα 3 έτη) και παρέχει στον κατέχοντα αυτήν δικαίωμα νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα. Προϋποθέσεις δε χορήγησης στους ως άνω ομογενείς ελληνικής καταγωγής, υπηκόους Αλβανίας σε παρόντα ή παρελθόντα χρόνο, του Ε.Δ.Τ.Ο. και της Α.Δ.Ε.Τ είναι α. η επίκληση από αυτούς της ιδιότητάς τους ως ομογενών και η προσκόμιση των κατάλληλων επίσημων εγγράφων, από τα οποία επιβεβαιώνεται η ελληνική τους καταγωγή, ενώ η διαπίστωση της έλλειψης της προαναφερόμενης ιδιότητας του ομογενούς δικαιολογεί, εξ αντικειμένου, την άρνηση χορήγησης των εν λόγω δελτίων, β. η διαμονή τους στη Ελλάδα προ του έτους 1990 και γ. η κατοχή από μέρους τους Δελτίου Ταυτότητας Αλλοδαπού, έστω και αν η ισχύς του έχει λήξει. Ομοίως, ο κανονιστικός νομοθέτης θέλει να τακτοποιήσει και τα τέκνα τους, που σε όλο αυτό το διάστημα από το 1990 και εφεξής, ακολουθώντας τη διαδρομή και πορεία της οικογένειάς τους ζουν και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με τα ίδια νομιμοποιητικά έγγραφα (Δ.Τ.Α.). Από τη γραμματική ερμηνεία της διάταξης δεν προκύπτει ότι ο νόμος απαιτεί την ύπαρξη της αλβανικής υπηκοότητας (σε παρόντα ή παρελθόντα χρόνο) και στο πρόσωπο των τέκνων του ομογενούς, και τούτο ανεξαρτήτως ενηλικότητας ή ανηλικότητάς τους, αφού μάλιστα τα πρόσωπα αυτά είναι σφόδρα πιθανόν να έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα και να έχουν αποκόψει τον οποιοδήποτε δεσμό τους με την Αλβανία. Οι τελευταίοι αρκεί να αποδείξουν τη συγγενική τους σχέση με τον ανιόντα τους, εκ του οποίου έλκουν την ομογενειακή τους ιδιότητα. Θα ήταν δε πέραν του σκοπού της διάταξης να απαιτείται για τα τέκνα του ομογενούς η αλβανική ιθαγένεια σε παρόντα ή παρελθόντα χρόνο προκειμένου να τους χορηγηθεί το Ε.Δ.Τ.Ο. και η Α.Δ.Ε.Τ., όταν προβλέπεται ρητά η χορήγησή των ανωτέρω εγγράφων στην αλλοδαπή και ενδεχομένως ανιθαγενή σύζυγο του ομογενή (άρθρο 12 παρ. 2). Εξάλλου, από την ιστορική επισκόπηση των κ.υ.α. με αριθ. 4000/3/10-ιε'/1998, 4000/3/0-λε'/2001 και 4000/3/10-ΛΔ'/2005, που ρύθμισαν στο παρελθόν ομοίως τα ειδικότερα θέματα της παραμονής και εργασίας των ομογενών από Αλβανία, προκύπτει ότι ο νομοθέτης με ρητή αναφορά αναγνώριζε το δικαίωμα κτήσης του Ε.Δ.Τ.Ο. και στα τέκνα των ομογενών αλβανικής ιθαγένειας, ανεξαρτήτως της εθνικής καταγωγής των.

Κατόπιν, συνεπώς, της ως άνω αρνητικής απάντησης επί του πρώτου υποερωτήματος παρέλκει η απάντηση επί του δευτέρου υποερωτήματος, το οποίο τίθεται υπό την προϋπόθεση θετικής απάντησης στο πρώτο.

Περαιτέρω, από το σκοπό της ως άνω διάταξης, η οποία αποβλέπει στην άνευ προϋποθέσεων κτήση του Ε.Δ.Τ.Ο. και της Α.Δ.Ε.Τ. και από τα τέκνα του ομογενούς εξ Αλβανίας, όσο και από τη γραμματική της διατύπωση, η οποία δεν θέτει χρονικούς περιορισμούς ως προς την άσκηση του δικαιώματός τους, η απάντηση επί του τρίτου υποερωτήματος είναι αρνητική και συνεπώς το σχετικό δικαίωμα μπορεί να ασκηθεί οποτεδήποτε το επιθυμούν.

Τέλος, με βάση όσα έγιναν δεκτά επί του πρώτου υποερωτήματος, η ομογενειακή ιδιότητα των τέκνων ομογενούς μπορεί να στοιχειοθετηθεί και για ανιθαγενείς.

9. Η γνώμη της μειοψηφίας, η οποία απαρτίσθηκε από το μέλος του Τμήματος Σταυρούλα Μπανάκου, Νομική Σύμβουλο του Κράτους [ψήφος μία (1)], δέχθηκε τα εξής: Σύμφωνα με την εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 4 του ν.1975/1991 κοινή υπουργική απόφαση με αριθμό 4000/3/10-πβ'/14-11-2012, όπως ισχύει, ρυθμίστηκαν τα ειδικότερα θέματα της εισόδου, διαμονής και εργασίας στην Ελλάδα των ομογενών, αλβανικής ιθαγένειας, με τη χορήγηση μετά από αίτησή τους Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο) και Άδειας Διαμονής Ειδικού Τύπου (Α.Δ.Ε.Τ). Ο νόμος αναγνωρίζει το δικαίωμα χορήγησης των ως άνω εγγράφων όχι μόνο στον αλλοδαπό, αλβανικής ιθαγένειας, που επικαλείται την ομογενειακή του ιδιότητα αλλά και στα μέλη της άμεσης οικογένειάς του και συγκεκριμένα στα τέκνα του, στην αλλοδαπή σύζυγό του και στα ανήλικα τέκνα της, των οποίων ασκεί την γονική μέριμνα, καθώς και στη χήρα του ομογενούς, με προφανή σκοπό στα πλαίσια της προστασίας της οικογένειας να διατηρήσει την συνοχή της (άρθρο 1). Σύμφωνα με τον γενικό κανόνα που αποτυπώνεται στο άρθρο 2, προϋπόθεση για την εκκίνηση της διαδικασίας χορήγησης σε όλα τα ανωτέρω πρόσωπα του Ε.Δ.Τ.Ο. και της Α.Δ.Ε.Τ. είναι η νόμιμη είσοδος στην χώρα με προξενική θεώρηση που χορηγείται, κατόπιν αίτησης των δικαιούχων, από την αρμόδια Προξενική Αρχή της ενεστώςας ή της τελευταίας διαμονής τους στην Αλβανία, ο δε Πρόξενος καθίσταται αρμόδιος να διαπιστώσει για μεν τον ομογενή την ελληνική εθνική συνείδησή του και την ελληνική καταγωγή του, για τα δε λοιπά δικαιούμενα πρόσωπα την οικογενειακή τους σχέση με τον ομογενή. Εξ αυτού του λόγου ο μεν πρωτογενώς δικαιούχος υποχρεούται να αποδείξει την ομογενειακή του ιδιότητα, τα υπόλοιπα δε μέλη της οικογένειάς του να αποδείξουν τον οικογενειακό δεσμό με τον αιτούντα ομογενή, εκ του οποίου έλκουν το σχετικό δικαίωμα. Ο κανόνας της προηγούμενης έκδοσης εθνικής θεώρησης εισόδου κάμπτεται για τους ομογενείς που έλκουν την

καταγωγή τους από περιοχές παραδοσιακής παρουσίας της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία, αλλά και για τους ομογενείς αλβανικής ιθαγένειας που διαμένουν στην Ελλάδα προ του 1990.

Η τελευταία αυτή περίπτωση ρυθμίζεται ειδικότερα στο άρθρο 12, όπου προβλέπεται η χορήγηση των ως άνω εγγράφων, κατόπιν αιτήσεως, στους ομογενείς που έχουν ή είχαν την αλβανική ιθαγένεια, διαμένουν στην Ελλάδα προ του 1990 και είναι κάτοχοι Δελτίου Ταυτότητας Αλλοδαπού, έστω και εάν έχει λήξει. Για τον ίδιο προφανώς δικαιολογητικό λόγο, για τον οποίο προβλέπεται από το άρθρο 1 η τακτοποίηση των μελών της άμεσης οικογένειας του ομογενούς με τη χορήγηση και σ'αυτά Ε.Δ.Τ.Ο. και Α.Δ.Ε.Τ., προβλέπεται και στο άρθρο 12 η χορήγηση των ως άνω εγγράφων στα μέλη της οικογένειας του αιτούντος ομογενούς, πλην όμως ο κύκλος των προσώπων περιορίζεται μόνο στα τέκνα του και στην αλλοδαπή σύζυγό του. Για τα τέκνα του ομογενή, όπως προκύπτει από τη γραμματική διατύπωση της διάταξης, ο νόμος αρκείται μόνο στην απόδειξη της οικογενειακής τους σχέσης με τον αιτούντα ομογενή, χωρίς να απαιτεί τη συνδρομή των προϋποθέσεων που τάσσει για τον πρωτογενώς δικαιούχο, αυτοτελώς στο πρόσωπό τους, και τούτο ανεξαρτήτως ενηλικότητας ή ανηλικότητάς τους. Είναι όμως σαφές ότι εφόσον τα πρόσωπα αυτά αντλούν το δικαίωμα τακτοποίησής τους στην Ελλάδα από τον πρωτογενώς δικαιούχο, λόγω της οικογενειακής τους σχέσης με αυτόν, για να καταστούν δικαιούχοι των σχετικών εγγράφων, κατά λογική αναγκαιότητα προϋποτίθεται ότι ο πρωτογενώς δικαιούχος χρονικά πρωθύστερα έχει καταστεί δικαιούχος Ε.Δ.Τ.Ο και Α.Δ.Ε.Τ., σε κάθε δε περίπτωση ότι το σχετικό δικαίωμά τους ασκείται σε συνάρτηση με εκκρεμές αίτημα του πρωτογενώς δικαιούχου. Διότι στην περίπτωση που για τον οποιοδήποτε λόγο, από τους αναφερόμενους στο άρθρο 6, δεν γίνει δεκτό το αίτημα του πρωτογενώς δικαιούχου και δεν του χορηγηθούν τα ως άνω έγγραφα, που τον νομιμοποιούν να διαμένει και να εργάζεται στην Ελλάδα, εκλείπει και ο δικαιολογητικός λόγος χορήγησης και στα υπόλοιπα μέλη της οικογένειάς του, την οποία ο νομοθέτης θέλει να προστατεύσει και να διατηρήσει ενωμένη (πρβλ. ΔΠΑ 442/2020). Στην περίπτωση που δεν έχει χορηγηθεί στον αρχικώς αιτούντα ομογενή γονέα (πρωτογενώς δικαιούχο) το Ε.Δ.Τ.Ο., η αίτηση του οποιοδήποτε φυσικού προσώπου που επικαλείται την ιδιότητά του ως τέκνο ομογενούς, θα εξεταστεί αυτοτελώς και συνεπώς θα πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις που τάσσει ο νόμος για την χορήγηση Ε.Δ.Τ.Ο. σωρευτικά στο πρόσωπό του.

Συγκεκριμένα θα πρέπει να αποδείξει τόσο την ομογενειακή του ιδιότητα, όσο και ότι έχει ή είχε την αλβανική ιθαγένεια, ότι διαμένει στην Ελλάδα προ του 1990 και είναι κάτοχος Δελτίου Ταυτότητας Αλλοδαπού έστω και εάν έχει λήξει, το δε χορηγηθέν Ε.Δ.Τ.Ο. θα αναγνωρίζει την ιδιότητά του ως ομογενούς αυτοτελώς και όχι ως τέκνο ομογενούς εκ του οποίου έλκει το σχετικό δικαίωμα (απάντηση επί του πρώτου υποερωτήματος).

Υπό την ως άνω ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 12 παρ.1 του ν.1975/1991 τα τέκνα του ομογενούς εξ Αλβανίας, ανεξαρτήτως ενηλικότητας ή ανηλικότητάς των, εφόσον ασκούν το δικαίωμά τους για κτήση Ε.Δ.Τ.Ο σε συνάρτηση με το χορηγηθέν στον αρχικώς αιτούντα ομογενή γονέα τους Ε.Δ.Τ.Ο., δικαιούνται να λάβουν και αυτά το Ε.Δ.Τ.Ο, ανεξαρτήτως εάν έχουν ή είχαν στο παρελθόν την αλβανική ιθαγένεια, αφού δεν προκύπτει από τη διάταξη οποιαδήποτε διαφοροποίηση μεταξύ ανηλικών και ενηλικών τέκνων (απάντηση επί του δεύτερου υποερωτήματος).

Περαιτέρω υπό την ίδια ως άνω προϋπόθεση και συγκεκριμένα της άσκησης του σχετικού δικαιώματος των τέκνων για κτήση Ε.Δ.Τ.Ο σε συνάρτηση με το χορηγηθέν στον αρχικώς αιτούντα ομογενή γονέα τους Ε.Δ.Τ.Ο., το σχετικό δικαίωμα δύναται να ασκηθεί οποτεδήποτε, μη τεθέντος στο νόμο χρονικού περιορισμού (απάντηση επί του τρίτου υποερωτήματος), ακόμη και εάν τα τέκνα στερούνται οιασδήποτε ιθαγένειας –ανιθαγενείς (απάντηση επί του τέταρτου υποερωτήματος).

Απάντηση

11. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ΄) γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία :

α) Επί του πρώτου υποερωτήματος, ότι κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 12 της με αριθμ. 4000/3/10-πβ΄/14-11-2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη «Παραμονή και εργασία ομογενών από Αλβανία» (Β΄3043), ο ενήλικος, ο οποίος έλκει την καταγωγή από πατέρα Αλβανό υπήκοο ομογενή, γεννήθηκε στην Ελλάδα και διαμένει στην Ελλάδα, τακτοποιείται από το 1974 μέχρι το 2014 με άδειες παραμονής και δελτία ταυτότητας αλλοδαπού και κατέθεσε αίτηση προκειμένου να λάβει Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.) ως τέκνο ομογενούς, δεν

οφείλει να αποδείξει ότι συντρέχουν στο πρόσωπό του στο σύνολό τους σωρευτικά οι προϋποθέσεις που τίθενται από την ως άνω διάταξη για τον ομογενή γονέα του, μεταξύ των οποίων και ότι κατέχει ή κατείχε την αλβανική ιθαγένεια.

β) Επί του δευτέρου υποερωτήματος, ότι η απάντηση σ' αυτό παρέλκει.

γ) Επί του τρίτου υποερωτήματος, ότι δεν υπάρχει χρονικό πλαίσιο εντός του οποίου το τέκνο ομογενούς πρέπει να ασκήσει το δικαίωμά του βάσει του άρθρου 12 παρ. 1 της εν λόγω κ.υ.α.

δ) Επί του τετάρτου υποερωτήματος, ότι η ομογενειακή ιδιότητα των παραπάνω τέκνων ομογενούς δύναται να στοιχειοθετηθεί και για ανιθαγενείς.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 28-3-2024

Ο Πρόεδρος

Η Εισηγήτρια

Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μαριέττα Βλαχοπάνου

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.